

Пракса куповања књига међу студентима Универзитета у Београду

Анђела Стошић

Универзитет у Београду

Филолошки факултет – Катедра за библиотекарство и информатику, Београд

andjela.stosic@fil.bg.ac.rs

Сажетак

У раду су представљени резултати квантитативне студије која је истраживала понашање студената Београдског универзитета у вези са куповином књига које не спадају у домен наставне литературе. У електронском анкетирању спроведеном у јулу 2020. године учествовао је 471 испитаник чији су се одговори односили на понашање у протеклих годину дана. Резултати показују да је чак 84,3% (397) академица купило барем једну књигу током наведеног периода. Најчешће се књиге набављају у неком од ланаца књижара (332), мада није занемарљив број оних који их наручују са веб-сајтова књижара (157) или на неким другим веб-страницама (86). Одређен број студената купује и електронске књиге (33). Испитаници се најчешће одлучују за класике иако су заинтересовани и за трилере, драме, криминалистичке романе, као и за едукативне садржаје, филозофију и психологију. Половина студената који купују књиге позајмљује штиво за читање из библиотеке. Од оних који књиге не купују, 23% (17) користи услуге библиотека, а 27% (20) њих чита књиге у електронском облику које проналази на интернету.

Кључне речи: студенти, Београдски универзитет, куповина књига, читање у слободно време, електронска књига, штампана књига, библиотеке

Увод

Доступност књиге никада није била већа. Ипак, годинама уназад се, како у академским, тако и у другим друштвеним круговима, говори да млади не читају довољно. Овај парадокс намеће потребу да се с времена на време испитају навике људи везане за читање и набављање књига како би се видело да ли се ситуација мења, с обзиром на честу појаву нових медија који могу преносити текст. У Србији је опсежно истраживање тржишта књига рађено 2006. године и оно је показало да 55% испитаника није купило ниједну књигу у последњих годину дана.¹ Анкетирање на тему праксе куповине књига обављено међу становништвом источне Хрватске током 2018. године дало је готово идентичан резултат: 55,7% испитаних није купило ниједну књигу за протеклих 12 месеци, а најчешћи узрок томе је што уопште не читају књиге (39,6%) и што их сматрају скупим (23%).²

Студентска популација значајна је за друштво јер је она носилац његове будућности. Због тога је важно утврдити потребе и навике ове групације у вези са књигама и читањем. Ретки су радови који се баве праксом куповине књига међу студентима, док су сразмерно чести они који се односе на њихове читалачке навике. Истраживања су показала да они најчешће читају

¹ MC Most i KnjigaInfo, *Istraživanje tržišta knjiga*, preuzeto 28. 8. 2020, https://www.nb.rs/view_file.php?file_id=3438.

² Petar Matusina, Jure Žilić i Sanjica Faletar Tanacković, "Book Buying Habits among Croatian Citizens", in *Information and technology transforming lives: connection, interaction, innovation: proceedings of the XXVII Bobcatss Symposium held in Osijek, Croatia (22–24 January 2019)*, ed. Gordana Gašo, Mirna Gilman Ranogajec, Jure Žilić and Madeleine Lundman (Osijek: Faculty of Humanities and Social Sciences, 2019), 265.

новине, а најређе стрипове.³ Подаци о пракси куповања књига међу академцима, с једне стране, индиректно говоре о њиховој склоности ка читању, затим о томе да ли електронске књиге које се на интернету могу наћи легалним или илегалним путем угрожавају продају књига у традиционалном облику и, најзад, где је место библиотеке у процесу набавке ваннаставне литературе за читање.

Читање у изобиљу књига

Дигитална технологија је у великој мери допринела трансформацији наставе, библиотека и читања, међутим, штампане публикације и даље имају централну улогу у њима.⁴ Штавише, број класично штампаних књига се стално повећава.⁵

Удео традиционалног и електронског формата на тржишту варирао је током последњих петнаестак година. Издавачке статистике показују да је, на светском нивоу, тржиште е-књига нагло расло у периоду од 2008. до 2012. године, што је било праћено благим падом продаје штампаних примерака. Након тога уследио је период стагнације у трговини електронским публикацијама, док је, примера ради, америчко тржиште штампе порасло за 12% од 2013. до 2019. године.⁶ Пандемија Covid-19 подстакла је продају е-књига током 2020. и 2021. године. Електронска издања имају веће тржишно учешће у технолошки развијеним земљама, али се и њихови становници чешће одлучују за класичну форму.⁷ Све присутнији формат су звучне књиге, које се одлично уклапају у темпо живота савременог човека.

Према извештајима Републичког завода за статистику, у Србији је у 2019. објављено 11.897 наслова књига и брошура, док је десет година раније забележено 10.530 издања.⁸ Не постоје званични подаци о томе колики проценат ових књига се и прода, али тренд благог раста понуде указује на то да је потражња задовољавајућа. У извештајима о издавачкој делатности и штампани не постоје подаци о електронском издаваштву, што наговештава његов маргинални положај у нашој земљи.⁹ Прилежни читаоци налазе начине, користећи доступне технологије, да у врло кратком року од објављеног штампаног издања обезбеде електронску верзију текста и бесправно је деле путем интернета и друштвених мрежа.

„Књига је постала лако приступачна ствар, велики тиражи омогућили су јефтину цену књиге чак и за најсиромашније слојеве. Међутим, поготову под утицајем нових медија, сам појам књиге изгубио је своју некадашњу узвишеност, своју вредност и васпитну моћ.“¹⁰ Читање

³ SuHua Huang, et al, "Reading Habits of College Students in the United States", *Reading Psychology* 35, 5 (2014): 441.

⁴ Meri Čejko, *Superpovezani* (Beograd: Clio, 2019), 197.

⁵ Жељко Вучковић и Нада Тодоров, *Култура читања у времену интернета* (Инђија: Народна библиотека „Др Ђорђе Натошевић“, 2010), 22.

⁶ Phil Stamper-Halpin, "2009 to 2019: A Decade of Changes in Book Publishing", *Penguin Random House*, September 2019, преузето 15. 8. 2020, <https://authornews.penguinrandomhouse.com/2009-to-2019-a-decade-of-changes-in-book-publishing/>.

⁷ Према подацима на порталу *Statista* за 2020. годину, у Кини је 24,4% становника куповало електронске књиге, док је 32,2 набављало штампане. Следе Сједињене Америчке Државе са односом 22,7%: 44,5% те Уједињено Краљевство (20%: 48,7%) и Јапан (17,3%: 40,1%). – Felix Richter, "E-Books Still No Match for Printed Books", *Statista*, Published Apr 21, 2022, преузето 20. 9. 2022, <https://www.statista.com/chart/24709/e-book-and-printed-book-penetration/>.

⁸ Укупан број објављених наслова књига и брошура у међувремену се кретао на следећи начин: 10.989 (2010), 12.411 (2011), 11.430 (2013), 11.603 (2014), 11.101 (2015), 11.236 (2016), 12.252 (2017), 11.887 (2018). Републички завод за статистику, „Издавачка делатност и штампа“, преузето 28. 10. 2022, <https://www.stat.gov.rs/oblasti/kultura/izdavacka-delatnost-i-stampa/>.

⁹ Једно недавно истраживање у суседној Хрватској говори да тржиште електронских књига нема повољне услове за развој у тој земљи. – Zoran Mihanović i Ivana Markotić, „Marketing u nakladništvu: navike čitanja i kupnje knjiga sveučilišne studentske populacije“, *Zbornik Sveučilišta u Dubrovniku* Vol. no. 3 (2016): 140, преузето 28. 10. 2022, <https://hrck.srce.hr/169961>.

¹⁰ Вучковић и Тодоров, *Култура читања у времену интернета*, 10.

одавно није међу омиљеним хобијима младих. Много је његових конкурената. Телевизија, филм, музика и видео-игре нису довољни. Подкасти, стримовање и бескрајни садржаји друштвених мрежа одузимају још више времена потенцијалним читаоцима. Садржаји које читају, слушају и гледају често нису на одговарајућем нивоу квалитета, па те радње не доприносе много когнитивном развоју појединаца, нити њиховом критичком размишљању. Људима је теже да усмере пажњу на само једну тему и да се на њој задрже. Лако губе концентрацију и мисли им лутају.¹¹

Упркос свему томе, истраживања показују да млади у време студирања читају више него током средњошколског периода, када је израженија криза читања, као и то да студенти имају тенденцију читања књига у слободно време.¹² Аутори Перчић и Вукадиновић који су 2018. године испитивали читалачке навике студената у Србији показују да преко 60% студената чита учестало.¹³

Основни подаци о истраживању

Циљна група предметног истраживања су студенткиње и студенти Универзитета у Београду.¹⁴ На највећем универзитету у земљи, у школској 2019/20. години уписано је 95.016 академица на свим нивоима студија.¹⁵ Електронски упитник¹⁶ о навикама и понашању везаним за куповину књига које нису део обавезне наставне литературе био је, током јула 2020. године, постављан у групама које ову популацију окупљају на друштвеним мрежама. Попуњавање упитника је било волонтерско, што значи да су се испитаници самоиницијативно определили да учествују. Анкета се састојала из три одељка. У првом су се нашла питања која су била обавезна за све, а у оквиру којег су упитани за пол, назив факултета на ком студирају, степен студија, као и то да ли су купили неку књигу која не спада у обавезну литературу у последњих 12 месеци. Други одељак је био намењен онима који су на последње питање одговорили са „Да“. Одговарали су на питања о томе колико су књига купили, за кога су их куповали, које начине куповине су користили, шта је утицало на избор, који жанр купују и, на крају, да ли позајмљују књиге из библиотеке. Они који су одговорили да нису купили ниједну књигу у последњих годину дана упитани су због чега то нису учинили, као и шта је то што би их мотивисало да ипак купе неку књигу.

У испитивању је учествовало 471 лице од којих је 351 (74,52%) било женског, а 120 (25,48%) мушког пола.¹⁷ Међу испитаницима је било 396 студената основних, 53 мастер и 22 студента докторских студија. Водило се рачуна о заступљености представника свих области: са факултета који припадају областима друштвено-хуманистичких наука долази 196 испитаника,¹⁸ њих

¹¹ Čejko, *Superpovezani*, 215.

¹² Mišanović i Markotić, „Marketing u nakladništvu: navike čitanja i kupnje knjiga sveučilišne studentske populacije“: 135.

¹³ Каролина Перчић и Лазар Вукадиновић, „Читалачке навике студената у Србији“, *Теме: часопис за друштвене науке* Год. 43, бр. 2 (2019): 430, преузето 28. 10. 2022, <http://teme2.junis.ni.ac.rs/index.php/TEME/article/view/1055>.

¹⁴ У даљем тексту БУ.

¹⁵ Републички завод за статистику Србије, „Уписани студенти, 2019/20. школска година: високо образовање“, *Саопштење* Бр. 165, год. LXX (24. 6. 2020).

¹⁶ Коришћен је софтвер Google Forms.

¹⁷ Студентску популацију БУ чини 61% студенткиња и 39% студената, што указује на то да је женска популација била заинтересованија за учествовање у испитивању.

¹⁸ Економски факултет – 16 студената, Правни факултет – 16, Православни богословски факултет – 1 студент, Учитељски факултет – 11 студената, Факултет безбедности – 8, Факултет за специјалну едукацију и рехабилитацију – 10, Факултет политичких наука – 10, Факултет спорта и физичког васпитања – 1 студент, Филозофски факултет – 74 студената, Филолошки факултет – 49.

160 је са неког од факултета техничко-технолошких наука,¹⁹ 63 учесника је из групе математичких,²⁰ док 42 изучава медицинске науке.²¹

С обзиром на то да је узорак од 471 студента, који чини 0,49% укупног обима популације која је била предмет истраживања, невероватносни јер су се испитаници самовољно јављали да учествују у испитивању, постоји бојазан да узорак није сасвим репрезентативан. Ово је такозвани „узорак с руке“ и основни проблем који се у вези са њим јавља јесте да остају непознати смер и величина разлика између вредности која је нађена испитивањем узорка и вредности која важи за целокупни основни скуп. Међутим како са своје позиције аутор није имао примеренији начин за издвајање узорка из популације студената БУ, ови резултати се узимају као релевантни.

Резултати

Чак 84,3% (397) студената одговорило је да је купило макар једну књигу у последњих 12 месеци, док само 15,7% (74) то није учинило. Међу испитаницама било је свега 48 оних које су рекле да нису купиле ниједну књигу за последњих 12 месеци, док је 303 (86%) куповало књиге. (Графикон 1) Од мушких испитаника, 94 је куповало књиге, док њих 26 није купило ниједну књигу за последњих годину дана. (Графикон 2)

Графикон 1. Одговори студенткиња на питање: „Да ли сте купили неку књигу (ван наставне литературе) у последњих 12 месеци?“

Графикон 2. Одговори студената на питање: „Да ли сте купили неку књигу (ван наставне литературе) у последњих 12 месеци?“

Студентска популација која купује књиге

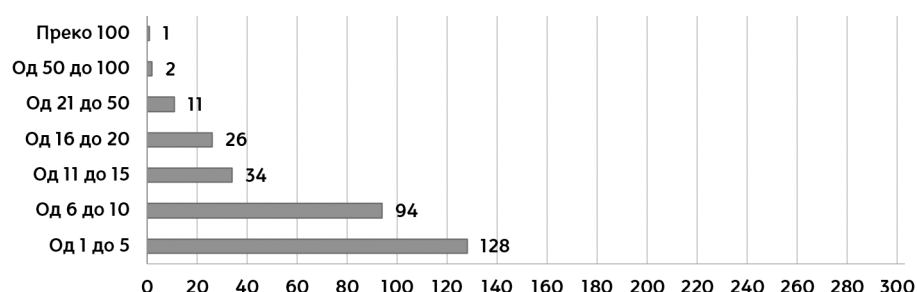
Следећи одељак упитника односио се на оне који су позитивно одговорили на претходно питање. Најпре су се изјашњавали о томе колико су наслова купили. Испитаници су одговарали уношењем броја у празно поље, али постоји неколико описних одговора који указују да је број велики: „Не знам, доста“, „Много“, „Не знам тачно“, „Ајој, не знам тачно, али баш доста“,

¹⁹ Архитектонски факултет – 1 студент, Грађевински факултет – 3 студента, Електротехнички факултет – 112 студената, Машински факултет – 6, Пољопривредни факултет – 10, Рударско-геолошки факултет – 12, Саобраћајни факултет – 4, Технички факултет у Бору – 1 студент, Технолошко-металуршки факултет – 3 студента, Факултет организационих наука – 7 студената, Шумарски факултет – 1 студент.

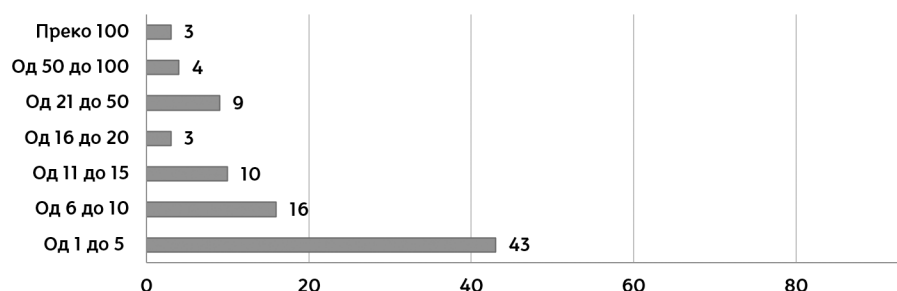
²⁰ Биолошки факултет – 6 студената, Географски факултет – 6, Математички факултет – 14, Факултет за физичку хемију – 1 студент, Физички факултет – 31, Хемијски факултет – 5 студената.

²¹ Медицински факултет – 22 студента, Стоматолошки факултет – 4, Факултет ветеринарске медицине – 4, Фармацеутски факултет – 12 студената.

„Много, не знам број“. Највећи број испитаница (154) набавило је између 6 и 20 књига. Просечна представница женског дела популације која књиге купује, за годину дана купи скоро 10 дела. Просечан представник мушког дела популације у истој категорији годишње купи знатно већи број наслова – готово 16!²² Одговори момака (43) најчешће се односе на опсег од 1 до 5 купљених публикација. (Графикони 3 и 4)

Графикон 3: Одговори (Y оса) студенткиња (X оса) на питање „Колико сте књига купили за последњих 12 месеци?“

Графикон 4: Одговори (Y оса) студената (X оса) на питање „Колико сте књига купили за последњих 12 месеци?“

Збирно гледано, већина студената купила је између 1 и 10 књига. Пошто је неколицина студената навела да је купила више од 100 наслова, долазимо до закључка да просечан представник студентске популације БУ који купује књиге, купи, у просеку, више од 11 публикација (11,38) за годину дана.

Након наведеног броја купљених књига, испитаници су одговарали на питање да ли су их куповали за себе или ради поклањања. Искључиво за себе књиге је куповало 58,44% испитаника (232), док су их остали набављали и себи и другима (154), а само њих десеторо (2,52%) је одговорило да је то чинило искључиво ради поклањања.

Наредни циљ у испитивању био је да се сазна где студенти најчешће купују књиге. Испитаник је могао изабрати више понуђених опција.

²² Просечан одговор износио је тачно 15,84.

Графикон 5: Начини куповине

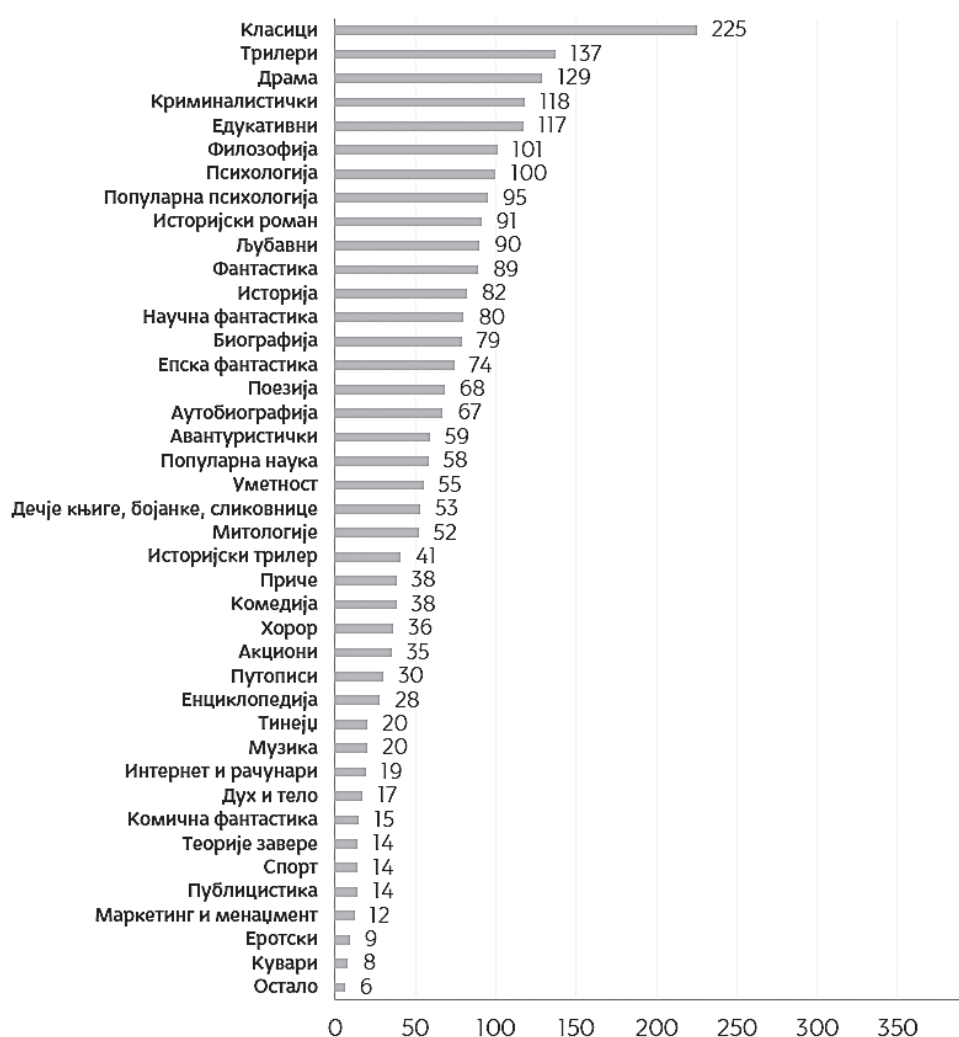
На графикону 5 се може видети да је већина студената (83,63%) набављала штиво за читање у књижарама које припадају неком од ланаца, попут Делфи, Лагуна или Вулкан. Мање од половине одговора (43,83%) показало је да се књиге набављају на Сајму књига. Више од трећине студената који купују књиге (39,55%) одлучује се да их наручи са веб-сајтова књижара. Готово једнак број студената рекао је да купује књиге у књижарама које не припадају великим ланцима (22,42%) и да поручује наслове са одређених веб-сајтова који послују независно од традиционалних књижара (21,66%). Приближан број испитаника се изјаснио и да набавља књиге од уличних продаваца. Мање од десетине студената купило је електронску публикацију (8,31%). Сличан број испитаника набавља књиге на киосцима (8,56%), као и у антикварницама (8,06%).

Након овога, следило је питање „Шта утиче на избор књиге?“, а понуђени су били одговори: „освојене награде“, „преорука блиске особе“, „преорука професора“, „критике“, „цена“, „изглед“ и „опис на корицама“. Студент је имао могућност да одабере више одговора као и да упише још неки. На одлуку приликом куповине књига, показало се, највише утичу препоруке блиске особе, опис на спољашњости књиге, затим критике које је добила. На основу одговора студената закључује се да цена не игра значајну улогу. (Графикон 6)

Графикон 6: Одговори на питање „Шта утиче на избор књиге?“

Следеће питање се односило на садржај купљених књига, односно њихов жанр. Одговори су показали да студенти највише набављају класике (56,7%), затим трилере (34,5%), драму (32,5%) и криминалистичке романи (29,7%).²³ Интересантни су и едукативни садржаји (29,5%), филозофија (25,4%) и психологија (25,2%). (Графикон 7) Занимљиво је ове податке упоредити са резултатима добијеним приликом истраживања читалачких навика студената у Северној Македонији који показују да су љубавни романи (49%) и књиге из области психологије (32,2%) најчитанији.²⁴ Међу студентима у Турској, поред класичне књижевности, популарне су историјске (53,7%) и љубавне теме (38%).²⁵

Графикон 7: Одговори на питање „Који жанр купујете?“

²³ Проценат оних који купују књиге (397).

²⁴ Lindita Skenderi and Suzana Ejupi, "The Reading Habits of University Students in Macedonia", *15th International Conference "Knowledge in practice" (14–17 December 2017). Bansko, Bulgaria*, preuzeto 15. 10. 2022, <https://ikm.mk/ojs/index.php/KI/article/view/3966>.

²⁵ Aliye Erdem, "A research on reading habits of university students: (Sample of Ankara University and Erciyes University)", *Procedia – Social and Behavioral Sciences* 174 (2015): 3986.

Последње питање за студенте који купују књиге једноставно је гласило: Да ли позајмљујете књиге из библиотеке? Потврдно је одговорио 201 студент, одрично 195 – приближно половина студената који имају обичај да купују књиге користи и услуге библиотеке. Међутим, уколико се одвојено посматрају одговори девојака и момака, може се увидети да мушки део популације у мањој мери користи библиотечке фондове. (Графикони 8 и 9)

Графикон 8 и Графикон 9: Одговори студенткиња и студената који купују књиге на питање „Да ли позајмљујете књиге из библиотеке?“

Студентска популација која не купује књиге

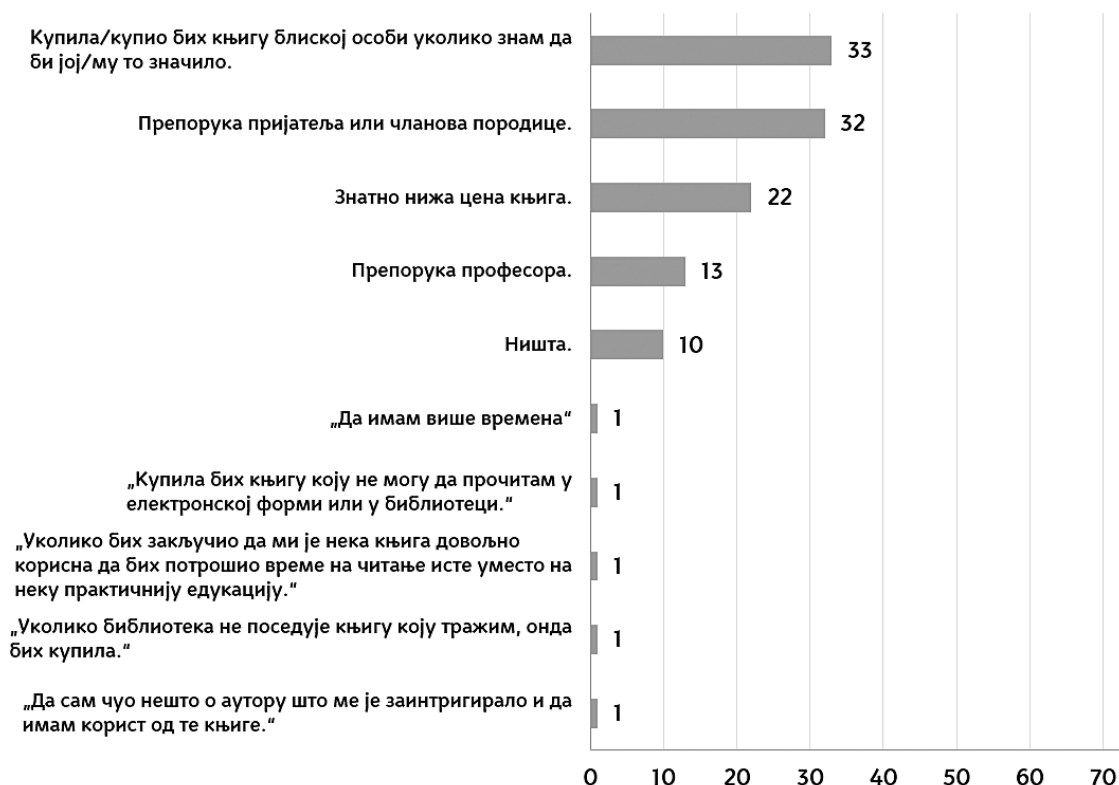
Испитаници који су одговорили да нису купили ниједну књигу у последњих годину дана (74) одговарали су на само два питања. Прво је подразумевало да наведу разлоге због којих не купују књиге. Дозвољено је било изабрати више разлога, као и додати још неки који није међу понуђенима. (Графикон 10)

Графикон 10: Одговори на питање „Због чега не купујете књиге?“

Ови одговори показују да и међу студентима који не купују књиге има читалаца. Део њих (22,97%) намирује читалачке потребе у библиотекама, док четвртина (25,68) користи дела доступна на интернету.

Последње питање односило се на могућности мотивисања студената који не купују књиге да то ипак учине. Одговори показују да би скоро половина њих (44,6%) купила књигу драгој особи уколико зна да би јој то значило. Утицај блиских људи подстакао би многе (43%) да купе и неку књигу за себе. Да је цена књиге ограничавајући фактор рекло је 22 студента (30%). Препорука професора навела би на куповину књиге мање од петине (17,6) ових испитаника.

Графикон 11: Одговори на питање „Шта би Вас мотивисало да ипак купите неку књигу?“

Закључак

На основу свега наведеног може се закључити да студентска популација, поред свих скретница које савремени живот нуди, радо купује књиге за читање у слободно време. Одговори академика о броју купљених дела која не спадају у обавезну литературу показују да просечан студент БУ купи за годину дана 9 или 10 књига – тачније 9,57. Књиге су предмет поклањања за више од трећине анкетираних (164 – 34,8%). У највећој мери их купују у књижарама, мада је наручивање путем интернета опција за више од трећине испитаника. Да је купило књигу у електронском облику изјавило је 7% учесника анкете. Наслови за читање се бирају према препорукама блиских људи, али и према личној процени насталој на основу описа који се налази на корицама, као и доступних критика. Да изглед књиге утиче на избор рекло је скоро 13% испитаних, што је приближно исто колико и освојене награде (14,2%). Класике данас купује 47,8% студената Универзитета у Београду, а поезију тек 14,4 одсто њих. И поред куповине, студенти одлазе по књиге и у библиотеку (46,3%).²⁶

Иако је 15,7% испитаних изјавило да није купило ниједну књигу у последњих годину дана, међу њима је велики број оних који читају. Читалаца електронских књига у слободном приступу који немају обичај да их купују ни у једном облику има тек 4% (19). Овај и претходно изнети подаци у раду указују да доступност различитих илегалних и легалних облика књига на интернету још увек не утиче знатно на потребу студената, будућих носилаца овог друштва, да доносе књиге на полице своје библиотеке.

²⁶ 201 студент који је купио неку књигу у последњих годину дана, као и 17 међу онима који књиге нису куповали

Литература и извори

1. Čejko, Meri. *Superpovezani*. Beograd: Clio, 2019.
2. Erdem, Aliye. "A research on reading habits of university students: (Sample of Ankara University and Erciyes University)". *Procedia – Social and Behavioral Sciences* 174 (2015): 3983–3990.
3. Huang, SuHua et al. "Reading Habits of College Students in the United States". *Reading Psychology* 35, 5 (2014): 437–467.
4. Matusina, Petar, Jure Žilić i Sanjica Faletar Tanacković. "Book Buying Habits among Croatian Citizens". In *Information and technology transforming lives: connection, interaction, innovation: proceedings of the XXVII Bobcatsss Symposium held in Osijek, Croatia (22–24 January 2019)*, ed. Gordana Gašo, Mirna Gilman Ranogajec, Jure Žilić and Madeleine Lundman, 260–270. Osijek: Faculty of Humanities and Social Sciences, 2019.
5. MC Most i KnjigaInfo. *Istraživanje tržišta knjiga u Srbiji: septembar–oktobar 2006*. Preuzeto 20. 8. 2020. https://www.nb.rs/view_file.php?file_id=3438.
6. Mihanović, Zoran i Ivana Markotić. „Marketing u nakladništvu – navike čitanja i kupnje knjiga sveučilišne studentske populacije“. *Zbornik Sveučilišta u Dubrovniku* Br. 3 (2016): 135–158. Preuzeto 28. 10. 2022. <https://hrcak.srce.hr/169961>.
7. Perčić, Karolina i Lazar Vukadinović. „Čitalačke navike studenata u Srbiji“. *Teme: časopis za društvene nauke* God. 43, br. 2 (2019): 413–435. Preuzeto 28. 10. 2022. <http://teme2.junis.ni.ac.rs/index.php/TEME/article/view/1055>.
8. Republički zavod za statistiku. „Izdavačka delatnost i štampa“. Preuzeto 28. 10. 2022. <https://www.stat.gov.rs/oblasti/kultura/izdavacka-delatnost-i-stampa/>.
9. Republički zavod za statistiku. „Upisani studenti, 2019/20. školska godina: visoko obrazovanje“. *Saopštenje* 165, LXX (24. 6. 2020).
10. Richter, Felix. "E-Books Still No Match for Printed Books". *Statista*. Published Apr 21 2022, preuzeto 20. 9. 2022. <https://www.statista.com/chart/24709/e-book-and-printed-book-penetration/>.
11. Skenderi, Lindita and Suzana Ejupi. "The Reading Habits of University Students in Macedonia". *15th International Conference "Knowledge in practice" (14–17 December 2017), Bansko, Bulgaria*. Preuzeto 15. 10. 2022. <https://ikm.mk/ojs/index.php/KI/article/view/3966>.
12. Stamper-Halpin, Phil. "2009 to 2019: A Decade of Changes in Book Publishing". *Penguin Random House*. September 2019. Preuzeto 15. 8. 2020. <https://authornews.penguinrandomhouse.com/2009-to-2019-a-decade-of-changes-in-book-publishing/>.
13. Vučković, Željko i Nada Todorov. *Kultura čitanja u vremenu interneta*. Inđija: Narodna biblioteka „Dr Đorđe Natošević“, 2010.

Book Buying Habits among Students of Belgrade University

Summary

Book availability has never been higher. However, for years now, both in university and in other social circles, it has been said that young people do not read enough. This paradox makes it necessary to examine people's reading and book buying habits from time to time in order to establish if the situation is changing considering the frequent appearance of new media that can transmit text. The paper presents the results of a quantitative study that investigated the behavior of Belgrade University students regarding the purchase of books out of the domain of university literature. In the electronic survey conducted in July 2020, 471 respondents participated, and their answers were related to book buying behavior in the past year. The results show that 84.3% (397) of students bought at least one book during the period. Most often, books were purchased in one of the bookstore chains (332), although the number of those who ordered them from bookstore websites (157) or on other websites (86) is not negligible. A certain number of students also bought e-books (33). Respondents most often choose classics, although they are also interested in thrillers, dramas, crime novels, as well as in educational content, philosophy and psychology. Half of the students who buy books also borrow reading material from the library. Of those who do not buy books, 23% (17) use library services, and 27% (20) of them read books in electronic form that they find on the Internet. Although 15.7% of respondents stated that they had not bought a single book in the last year, among them there is a large number of those who read. There are only 4% (19) of readers of free accessible e-books who do not buy books. This, and previously presented data in the paper indicate that the availability of various illegal and legal forms of books on the Internet still does not significantly affect the need of students, the future active players of this society, to bring books to the shelves of their library.

Keywords: Belgrade University students, book buying habits, leisure time reading, e-book, printed book

Примљено: 29. септембра 2022.

Исправке рукописа: 15. октобра 2022.

Прихваћено за објављивање: 3. новембра 2022.